

עין משפט
גר מצוה

גַּהֲ אִמִּי פֶּחַ מֵהָל' בְּכֹרֹת
הִלְכָה אִלְּמָג עֶשְׂרִי רִיב:
נֹ בִּמִּי שֶׁסֶּ הִלְכָה ד'
(קוֹשׁ"ע עֶס):

ג [מ"י שם]:
 נז ד מ"י שם הלכה יב:
 נח ה מ"י פ"ו מהל'
 פסוקה"מ הלכה יב:

שיטה מקובצת

עשירי כ' חדר: ב' עשר
 חשני חשני: מ' מ'ט
 תרווייה עשירי קא קר להו
 זמן: ו' זכר לבת: ח' חיתב
 ומו' מנחם: ו' ישיב וקראן
 אחד: ב' בהמות טובא אל
 דארמין: ו' ערש וזלא
 נעקר אמר רבא: ו' חדא
 קרש אתר י' נמחן: ו' מהדי
 ילולוס אין אחד עשר ערש
 חקובד עש ששתוקי
 לפרש בשני עניני דמצני
 לפרש לא: ו' חשיב עשר
 כאליו: ו' לוקמה כגון
 יקרייה: ו' שפי דלחיה:
 ל' למיתני דהו ודאי חו
 עקויה אבל בלא אצטריך
 כו דוימנן דלא חר:
 ט' ערש צראו שנים:

רבינו גרשום

[illegible][illegible]

עֵד ¹ שִׁשְׁתּוֹק בַּתְּשִׁיעִי ^(א) (מֵאֵל שְׁלֹא קִרְאוּ עֲשִׂירֵי זֶה). יֵשׁ לִפְרֵשׁ בְּשֵׁי
עֵינַיִם לֹא דוֹקָא שִׁשְׁתּוֹק בַּתְּשִׁיעִי אֲלֵל שְׁלֹא קִרְאוּ עֲשִׂירֵי
אֲפִילוּ קִרְאוּ תְּשִׁיעִי דֹאס קִרְאוּ עֲשִׂירֵי אִין אֶחָד עֶשֶׂר קִדּוּשׁ דְּשִׁמִּי טַעֲמִית
אִין קִדּוּשִׁין כֹּחֵד דְּטַעֲמִית מִיּוֹחֵדָה צִעִין כֹּהֹא עֲמֻמָּה וְעוֹד יֵשׁ לִפְרֵשׁ

והוא קראו לפשיעי תשיעי חו לא היו
 כשקרא לפשיעי תשיעי וכאילו
 עשירי דמי ואין אחד עשר
 דלא חשיב יא' כאלו נעקרה
 עשירי ממנו והשם היא שיטמון
 ודורוק שאל דבר כלל ומתראל צבדי
 לקמן בשמעתין דקאמר
 דקדים חד מינייהו ואפיק
 וקרא אחד עשר ומקשי עלה
 דלא כרבי דאי כרבי הא אמר
 עשר לא היו עקירה והשם
 דקרוי תשיעי להא הוא
 לרישיה דלדברי הכל היא
 ולפי פירוש זה ניחא דלא היו
 עקירה כפרי' ונלשון ראשון
 יא' להי לא נאמרו על דלקרייה
 דלא אינטריך למיחסי יא' הא
 עקירה אבל הא אינטריך
 משום דמנין לא היו עקירה
 לרי' היכא דאית ליה בהמות טובא:

פירשתי דמני סבר אי אפשר למנאם:
והא

קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחר
עשר עשירי^ט: *ת"ר מנין שאם קרא לתשיעי
עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי
ששלתן מקודשין ת"ל וכל מעשר בקר
וצאן כל אשר יעבור תחת השבט העשירי
יהיה קדש^ז יכול שאני מרבה אף שמיני
ושנים עשר אמרת הואיל והוא קדוש וטעותו
מתקדשת מה הוא אינו מקודש אלא בסמוך
אף טעותו אינה מתקדשת אלא בסמוך
והתניא מה הוא מיוחד אף טעותו מיוחדת
תאני תנא קמיה דר' יוחנן הא מני ר' אלעזר
ב"ר שמעון היא דתניא ר' אלעזר ב"ר שמעון
אומר לעולם אין אחד עשר קדוש עד שישתק
בתישיעי ויקרא לעשירי תשיעי ולאחד עשר
עשירי סבר לה כרבי יהודה דאמר טעות
ממעשר תמורה הוי וסבר לה כאבוב דאמר
אין מימר חוזר ומימר אמר רבא ציצא שנים
בתישיעי קראן תשיעי עשירי וחולין מעורבין
זה בזה עשירי מאליו קדוש^ח לתשיעי תשיעי
קא קרי ליה קראן עשירי עשירי ותשיעי
קרי להו לתרווייהו^ט ציצא שנים בעשירי וקראן
זה בזה קראן אחד עשר עשירי וחולין מעורבין
הא קמ"ל דכל^י (י) בת אחת תרווייהו קא
עירי הימנו יתיב רב כהנא וקאמר ליה להא
הנא והלא לא נעקר שם עשירי הימנו ותנן זה
עשירי הימנו אין אחד עשר מקודש הני מילי
ייהו קא קדשי בזה אחר זה בהדיא קתני לה
ר' ולאחד עשר עשירי אין אחד עשר מקודש
י בבית אחת לא לאיתויי צא עשירי ולא דבר
דאי לא תימא הכי הא דתניא ציצא שנים
בכירו וקראן עשירי עשירי ואחד עשר מעורבין
ר' הימנו אלא לאו משום דאמרינן כל בבית
הא לא איריא הכא במאי עסקינן דקדים חד
אחד עשר והדר איערוב ונפוק בהדיא וקרינהו
מנו והא לא קדם קתני מאי לא קדם דהדר
האמר אחד עשר לא הוי עקירה אפי' תימא
המות טובא^י דאמר' חד עישורא קאמר הכא
דתניא קרא לעשירי אחד עשר ולאחד עשר
רבי ר' יוסי בר' יהודה אומר אחד עשר קדוש
שם עשירי הימנו אין אחד עשר קדוש^{יא} אמר
ליה בהמות טובא דאמרינן חד עישורא קאמר
נו ותנא חדא^{יב} יקריבו ותניא אידך ימותו לא
דאמרי^{יג} אין מביאין קדשים לבית הפסול
והא

רצין זה בזה והשתא קא פריש תנא חדא דהנהו שנים שמי

רש"י בת"י

[illegible]

מספיקא לא מלקינן ליה הואיל ואית
ליה. וכיון דיצאו שנים כאחד ולא
גאל ומכר אחד מהן לוקה דתרווייהו
שר חזי להקרבת שלמים ואינך נאכל
שום ההוא דשלמים וליהו תרווייהו
שום פדיון: היינו הך. עשירי ואחד
ורבינ דכל בכת אחת כי נפקי בכת

מעשר בהמה פרק תשיעי בכורות

שקראו הוא עשירי בין ששה עשר למנין י'.
א.ם קראם עשירי: **מה הוא**. העשירי גמור
נ'ך סמקו ב' ויותר מגופו: **עד טעומו**.
ידס א"ח"ב טעמה בזהו סמקון למעשר גמור
לו ו' זה מלפניו זה מלחמיו: **מיהו**. שבעשי
אין בלל אחד: **עד טעומו מיוחדס**. שם
טעה בלחמיו ואחזק עשר לא היו שנים
מקודשין אלא אחד מהם והיו אחרת
דכולהו מקודשים: **עד שישוקו כספשי**.
שאלו קראו עשירי לא ליהו אחד עשר
קראו משום דשני טעיות על פ' מעשר אחד
אינן קדושים דטעומו מיוחדס^י (הוא עמנו:
ועמאל דרבי אלעזר הכי הו' משום דסבר
דקחמ' וי'אן) וי'אמרו עשההמורהו"ש
אבדו דר' אלעזר אחר צ"ל ראשון דתמורה
(דף ט.) דאין ממירין ואחרין וממירין
ללחזר עשהמירי על הבהמה פעם אחת
אינה תופסת עוד הבהמה פעם אחרת
והכא נמי אין שתי טעיות למעשר: **כספשי**.
כשהיה תשעי רחוי ללחם: **עשירי וחולין**.
דקראו מכן הו' עשירי ואחד מעשר א"ע
ללחם תשעי: **מה עשירי**. ואין נכללין אלא
במזון והרצוח והעובד אחד מכן אינו סופג
את ההרבעים דשמה חולין הוא: **עשירי**
ואחד עשר מקודש. כלומר מעשר גמור
ואחד עשר עזרין. הוינן מעוברין צימד
ומשום דלחם עשר שהוא קדוש קרב שלמים
לכך יקריבו שניהם דלחם חמומר קדוש
צדיק דטעוין שתי ממנות והכלתו חזו וסוק
כמו שלמים: **אזי נא להם**. ל' כיון דלשמינן
דלאו שניהם כספשי וקראן עשירי ממילא
דיעבד דכ' הדיא דינא איכא בלאו שניהם
לעשירי: **כ"א**. דקראם ע' עשירי לעשירי
ולחם עשר כ"א א"ע^א דלא נעקרה דלא
לעשירי נמי קרא עשירי: **לאסויי יא**
עשירי דב. דלא חשיבא עקירה כב' ד
שתיקא א"ח"ב עקרו כפירוש קדושה תשי:
דאי לא סומא הכי. דכ"א קדוש. ולרב
אשי דקפריך לרב הכנא והלא לא נעקר
וכו' לא הוה שמעי ליה מה דתירגלנא לעיל.
הא קמ"ל דכ"א^א: **הכא כמאי** עשירי.
דקמי עשירי ואחד עשר דמחלל דחשיבין
ליה לאחד עשר מקודש א"ע^א דקרא לעשירי
עשירי כנון קדשים כו': **ויקמה אחד עשר**.
דהשתא נעקר ע' עשירי ממנו שלל קדוש
עשירי אלא אחד עשר ולהכי א"ע^א דהרב
קרא אתרבייהו עשירי קדוש האחד עשר
אכל הכינא דמחללה קרישו עשירי א"ע^א
כדבס אחת לא הו' אחד עשר דקדוש. ולהכי
מוקמינן כנון קרייהי אחד עשר דאי קרייה
תשיעי לא איטריך למיתני דהא ודאי עקירה
הי אכל בלחם עשר פליג רבי ואמר דלא
הו' עקירה כדלמען לאיטריך לראשמועקא
דהי עקירה: **וכמלאן** ומתירין דמה שקראן
אחד עשר חשיבא עקירה: **דאין ליה כהנאום**
טובא. לעשר דהשתא י' מנה עשה לאשמים
קורא העשירי אחד עשר אלא לחמיו
כדבסי' לא נעקר ע' עשירי ממנו דמאי
אחד עשר דקאמר חד עישורא קאמר כלו'
ו' עשר. **אמר ראשון**: **אכל הינא דל"ג כהנאום**
או ט"ו. מלח עשר או י"ב או י' אלא שז' מנהגו של
עולם לומר זה עישור אחד אלא אם כן
יודע שיהיו לו עשירות הרבה הלכך
זוהו דרבא קאמר דקאמר לעיל יא'א שנים
רבינן ירעו עד שיסתאזו ומתא' אידך כו':

(א) [קדושין נא. עירובין ג.].
(ב) גי' ז"ק והתניא כלל אמר
רבי כו', (ג) [נחמס עה: וש"נ].
(ד) בעינא כהוא עמנו וטעמא
דר"א הו' והד"א כ"ל ז"ק,
(ה) [מכאן שייך עוד לע"א].
(ו) ע"כ שייך לע"א, (ז) נראה
דל' דמנכר ולא, (ח) ז"ק מ"ו,
(ט) ז"ל דקרא,

תורה אור השלם

1. וְכָל מַעֲשֵׂר בָּקָר וְצֶאֱנָן
כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשֶּׁבֶט
הָעֹשִׂי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַיהוָה
וּיִקְרָא כֹּה לֵב

הגהות הב"ח
(א) גמ' העשירי יהיה קדש
לרבות את כולן יכול שאני
מרצה וכו' והוא קדוש וטעמו
מתקדשת: (ב) שם קא משמע
לן דכל צבת:

עשירי ואחד
מערביבן על הוזה. חתם חתם
ממשער גמור אצל אינו ידוע
עליו חתם, וסמך שש שלמים
קדש כדון חתם שש קדש
ששירי, חתם ששע שש קדש
לעשירי ששירי, קדש שש
שלמים, חתם גמור שש שלמים,
שש חתם שש על וף חתם
חתם קריחא חשיו קדש
ששירי, וסמך חתם חתם
שסמכטו וריחא חתם
חמיון ויחמך כל מקום שכן
שלמים יחא חמיון על חתם
ו וקדש ו שלמים וסמך
אחליון לעלמים, ששמים
ספק גמור ומשער חתם
גמול בחמיון לעלמים (דשירי)
(.R)

[illegible]

ניאין קדשים לבית הפסול
היה חזה ושוק משום ספק
פסול לשרפה ומעשר
באכילתו ויהיבין
במומן לבעלים והא
שניהם ישחטו בצפון
אמר לו אין מביאין